

پادشاه عربستان تشکیل کشور فلسطین را شرط عادی‌سازی روابط با اسرائیل اعلام کرد

بازگشت به ۱۹۸۲

شیراز گلزاری

چندی پیش و دقیقاً پس از آنکه عادی‌سازی روابط میان اسرائیل و امارات متحده عربی علنی شد؛ السی کوهن، وزیر اطلاعات رژیم صهیونیستی اعلام کرد که توافق با امارات گام اول بود و در آینده نزدیک شاهد توافق‌های مشابه با کشورهای دیگر منطقه خواهیم بود. او در ادامه سخنان خود صریحاً گفت که این توافق‌ها «صلح در برابر صلح» خواهد بود، نه صلح در برابر زمین که به دلیل منافع مشترک و صرف نظر از مساله فلسطین خواهد بود!

این اظهارات درست در زمانی منتشر شد که شیخ‌نشین‌های امارات متحده عربی به تمام دنیا و حتی افکار عمومی داخل کشور شان اعلام کرده بودند که یکی از اهداف عادی‌سازی روابطشان با امارات، حل و فصل مساله فلسطین و کم شدن تهدیدهای اراضی اشغالی است، اما سخنان الی کوهن و رفتار تل آویو به صراحت نشان داد که اظهارات اماراتی‌ها صرفاً یک خوراکی روانی و رسانه‌ای برای آرام کردن مخالفان داخلی است. اساساً مساله فلسطین در برقراری روابط میان

اسرائیل و امارات، تنها یک جایگاه نمادین دارد و ابوظبی به فکر توسعه اقتصادی خود با دنیا از کانال اسرائیل است و در وهله دوم به دنبال آن است تا بتواند گوی سبقت را از سعودی‌ها برآید و خود را محور اصلی تحولات منطقه به جهان و همسایگانش معرفی کند. رقابت میان امارات و عربستان مربوط به امروز و دیروز نیست و تنها به مسائل اقتصادی، داخلی و حتی پرونده‌های منطقه‌ای ختم نمی‌شود؛ بلکه این رقابت‌ها به دلیل آن در جریان است که دو طرف بتوانند خود را سکان هدایت سیاست خارجی در منطقه به دنیا معرفی کنند و از سوی دیگر با توجه به اوضاع و احوال داخلی و خطرهایی که از ناحیه ایران حس می‌کنند، حکومت خود را با کارت ایالات متحده و اسرائیل تضمین و تثبیت کنند.

در این میان به قدرت رسیدن بن سلمان به عنوان ولیعهد سعودی و حذف مخالفانش توسط تیمی که برای خود تشکیل داده، یکی از موضوعاتی است که بدون تردید از همان روز اول مورد نظر اسرائیل و به خصوص مוסاد بوده است؛ چراکه موساد به خوبی رفتار ولیعهد سعودی را تحلیل کرده و احتمالاً به امریکایی‌ها پیغام داده بود که حمایت از ولیعهد را در

دستور کار قرار دهند تا در نهایت بتوانند از این حمایت‌ها به عنوان «برگ آخر» استفاده کنند. نه تنها موساد، بلکه سازمان سیا و سایر سرویس‌های اطلاعاتی مانند اف.اس. بی روسیه و ام.آی.۶ بریتانیا به خوبی می‌دانستند که اگر محمد بن سلمان به ولیعهدی برگزیده شود، رقابتش با ولیعهد ابوظبی یعنی محمد بن زاید یکی از اهرم‌های فشار بر ولیعهدی است که می‌خواهد یک شبه ره صد ساله را برود. به همین جهت رونمایی از طرح ۲۰۳۰ و انجام اصلاحات در عربستان، شاه کلیدی بود که منافع اسرائیل و آمریکا را تأمین می‌کرد. بدون شک جایگاه بن سلمان و عطش و صفناپذیر او برای رسیدن به پادشاهی عربستان، نقطه‌ضعفی است که تل آویو و آمریکا با عبارتی دیگر نتانیاها و ترامپ به خوبی بر آن واقف هستند و بر همین اساس در حال تحریک او و باین موضوع هستند اما در این مسیر دو مانع جدی وجود دارد.

مانع نخست، شخصیت بن سلمان و چهره او در جهان و به خصوص در آمریکا است. ولیعهد سعودی بعد از ترور جمال خاشقچی، روزنامه‌نگار منتقد سعودی در کنسولگری عربستان در استانبول به شخصیت نامطلوبی در محافل امریکایی و

دهد اما مانع دوم، می‌تواند این طرح را حداقل در نمایی آن (نه بطنش) با مشکل روبرو کند.

ملک سلمان دنباله‌روی عبدالله بن عبدالعزیز!

مانع دوم که به نظر از مساله اول و حواشی آن بسیار مهمتر می‌آید، اظهارات پادشاه عربستان در گفت‌وگوی تلفنی‌اش با رئیس جمهوری آمریکا است. او در این گفت‌وگو که یکشنبه شب انجام شد، اعلام کرد که عربستان بر دستیابی به راهکاری برای حل دائم و عادلانه مساله فلسطین و برقراری صلح که پایه اصلی تلاش‌های «ریاض» و طرح صلح عربی (تشکیل کشور مستقل فلسطینی در مرزهای ۱۹۶۷ با پایتختی قدس شرقی در مقابل عادی‌سازی روابط کشورهای عربی با اسرائیل) است، تأکید دارد.

این موضع ملک سلمان واکنش‌های بسیار زیادی در پی داشت و حتی برخی‌ها معتقدند که او آب پاکسی را روی دست ترامپ و نتانیاها ریخته است، اما واقعیت این نیست. در سال ۱۹۸۲ «عبدالله بن عبدالعزیز»، پادشاه پیشین عربستان سعودی، طرحی را برای برقراری صلح بین اسرائیل و فلسطینی‌ها پیشنهاد کرد که در اتحادیه عرب و سازمان همکاری به تصویب رسید و مورد استقبال کشورهای سازمان‌های بین‌المللی قرار گرفت. مهم‌ترین بخش آن طرح این بود که در صورتی که اسرائیل به مرزهای سال ۱۹۶۷ عقب‌نشینی کند و کشور مستقل فلسطینی را به پایتختی منطقه شرقی قدس به رسمیت بشناسد و آمریکا و سازمان ملل متحد نیز آن را بپذیرند، همه کشورهای عربی، اسرائیل را به رسمیت خواهند شناخت. این طرح تاکنون مسکوت مانده و حالا به نظر می‌رسد که ملک سلمان با اشاره به همان طرح نمی‌تواند عادی‌سازی با اسرائیل را قبول کند. به همین دلیل اکنون عربستان نمی‌تواند به سادگی از این طرح صلح عدول کند و خود را ناقص تصمیم و قطعنامه‌های اتحادیه عرب و اجماع عربی نشان دهد. بنابراین، در این باره، اسرائیل باید امتیازهایی (هر چند اندک) به

برخی مقامات دولت فعلی آمریکا که مقابل طیف خواهان عادی‌سازی روابط ریاض و تل آویو قرار دارند، معتقدند که مردم عربستان آماده صلح با اسرائیل نیستند؛ چراکه عربستان برخلاف امارات همچنان دارد

کنگره تبدیل شد و طی این مدت به واشنگتن سفر نکرد و این در حالیست که تحقیقات علیه بن سلمان در پرونده خاشقچی هنوز به پایان نرسیده است. این موضوع تا حدی برای ایالات متحده هزینه داشته که چند روز پیش جارد کوشنر، مشاور و داماد دونالد ترامپ به عربستان سفر کرد و با ولیعهد سعودی صحبت‌هایی داشت که محور اصلی این ملاقات عادی‌سازی روابط عربستان با اسرائیل بود.

از منظر طیف گسترده‌ای از تحلیلگران غربی و حتی کارشناسان داخل عربستان، ایالات متحده قصد دارد به هر طریقی که شده تا انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ آمریکا، اسرائیل و عربستان را با هم آشتی

ترامپ، متکبرترین رئیس‌جمهور تاریخ آمریکا

تصاویر و ویدئوهای منتشر شده از توافق اقتصادی عربستان و کوزوو که با میانجیگری ترامپ صورت گرفت و اعلام غافلگیرانه انتقال سفارت عربستان به قدس اشغالی در جریان این نشست، به خوبی حکایت از تکبر رئیس‌جمهور آمریکا و نوع برخورد تحقیر آمیزش با رهبران کشورهای آزادی‌خواه‌هایی به آنها دارد. اخیراً و پس از اعلام توافق کوزوو و عربستان برای عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی و انتقال سفارت عربستان به قدس اشغالی از زبان دونالد ترامپ، تصاویر و ویدئوهای منتشر شده از این نشست جنجال زیادی به پا کرد به ویژه که در ویدئوهای منتشر شده از این نشست رئیس‌جمهور عربستان کاملاً تسلیم به نظر می‌رسد و حتی به گنجاندن بند انتقال سفارت کشورش به قدس اشغالی که وی را شوکه کرده هم اعتراضی نمی‌کند. در همین باره شبکه‌های میادین در مطلبی در تحلیل رفتارهای هر یک از حاضران در این نشست چنین نوشت: فعالان در شبکه‌های اجتماعی تصاویری را منتشر کردند که نشان می‌دهد، رئیس‌جمهور آمریکا الکساندر ووچیچ هم‌تای عربستانی خود را مانند یک دانش‌آموز در مقابل میز نشانداده است. همچنین در این ویدئوها الکساندر ووچیچ، رئیس‌جمهور عربستان هنگام قرائت بیانیه‌ای توسط ترامپ درباره انتقال سفارت این کشور از تل آویو به قدس اشغالی، با شنیدن این مطلب کاملاً غافلگیر شده و گویا که از گنجاندن شدن این بند بی‌اطلاع است و به همین دلیل به بر گه‌های در دستش نگاه می‌کند تا از وجود چنین بندی در آن‌ها اطمینان حاصل کند. این تصویر جایگاه بارزی در کتاب روابط دیپلماتیک بین‌المللی آمریکا دارد نه به خاطر اهمیت دیدار بلکه به خاطر احقانه بودن آن. نحوه چیدمان افراد حاضر در این نشست به نحوی است که شباهت زیادی به نشست دانش‌آموز (ووچیچ) مقابل ناظر یا معلم (ترامپ) دارد در حالی که نه ترامپ اخلاق یک معلم را دارد و نه ووچیچ تواضع دانش‌آموز را و بی‌تردید ووچیچ دنبال چیزهای دیگری است که ترامپ را ارضی نگه دارد.

در این نشست عربستان و کوزوو توافق عادی‌سازی اقتصادی بین دو کشور را امضا کرده‌اند در حالی که بندهای این توافق شامل جزئیات مربوط به خاورمیانه و اسرائیل است همانطور که در ویدئوی منتشر شده رئیس‌جمهور عربستان حین اعلام انتقال سفارت این کشور به قدس غافلگیر شده است. این ویدئو نشانگر این است که ترامپ از مرحله نقض توافق‌ها به مرحله فریب و تیرنگ رسیده تا با هر انزایی رضایت اسرائیل را جلب کند.

سوال این است که چرا ووچیچ این رفتار را قبول کرده است؟ کاملاً واضح است که وعده‌ها و ضمانت‌هایی از جانب آمریکا وجود دارد. در اینباره یک خبرنگار در کاخ سفید فاش کرد که ترامپ وعده‌هایی درباره افزایش سطح سرمایه‌گذاری در عربستان و سفرش به این کشور در صورت انتخاب مجدد در انتخابات ریاست جمهوری داده است. اما چالش کنونی رئیس‌جمهور عربستان این است که او روابط ممتاز و تاریخی با روسیه و چین دارد و اکنون بعد از آنچه در کاخ سفید رخ داد چگونه می‌خواهد با این دو کشور روبرو شود؟ رئیس‌جمهور عربستان در واقع با این کار هدیه زیبایی به اسرائیل داد. در تصاویر منتشر شده رئیس‌جمهور عربستان خوشحال از این نشست بیرون می‌آید شاید دنبال دستاوردی برای حفظ ابروی خود و افزایش قدرتش است اما تردیدی نیست ترامپی که یک روز از تهدید کردن مهاجران به انداختنشان در دهان تمساح باکی نداشت هرگز از خوار کردن روسای جمهور کشورها یکی پس از دیگری باکی ندارد. ترامپ نخست‌وزیر کوزوو را نیز به همین شکل برای صحبت با بنیامین نتانیاها، نخست‌وزیر اسرائیل بر روی صندلی نشاند. در حقیقت سیاست آمریکایی‌ها در استکبار متکی است و تفاوت رئیس‌جمهور کنونی با روسای جمهور قبلی این است که ترامپ این تکبر و حماقت را در دولت و سیاست خود نشان می‌دهد.

موضع ملک سلمان در مورد اسرائیل و فلسطین رامی‌توان در نمایی کلی مانعی برای حیات سیاسی پسرش دانست؛ اما واقعیت این است که باز شدن حریم هوایی ریاض برای اسرائیل یک ابهام جدی در مورد صداقت ملک سلمان به وجود آورده است

فلسطینی‌ها بدهد تا ریاض توجیهی در این خصوص، داشته باشد. از سوی دیگر ملک سلمان در گفت‌وگو با ترامپ از تلاش‌های آمریکا برای برقراری صلح تشکر کرد اما این تشکر در اصل تأیید روابط اسرائیل و امارات متحده عربی است که به پادشاه سعودی غیر مستقیم از آن خوشحال است. موضوع مهمتر این است که در داخل آمریکا هر دو جناح مخالف و موافق با عادی‌سازی روابط ریاض و تل آویو وجود دارد.

برخی از مقامات دولت آمریکا معتقدند که باید از دوره تاریخی توافق اسرائیل و امارات برای پیشبرد روند توافق اسرائیل و عربستان استفاده شود. در مقابل مقامات دیگر دولت آمریکا اعتقاد دارند که مردم عربستان آماده صلح با اسرائیل نیستند؛ چراکه عربستان برخلاف امارات همچنان روابط بسته‌ای با جهان دارد و همچنان دیدگاه‌های محافظه‌کارانه در مخالفت با اسرائیل در آن حاکم است. بر این اساس موضع ملک سلمان در مورد اسرائیل را می‌توان در نمایی کلی مانعی برای حیات پسرش یعنی محمد بن سلمان و به قدرت رسیدن او بر اساس طرح تیم ترامپ دانست، اما واقعیت این است که باز شدن حریم هوایی ریاض برای اسرائیل یک ابهام جدی در مورد صداقت ملک سلمان به وجود آورده است. از سوی دیگر اسرائیل می‌گوید حل نزاع با فلسطین باید به پایان جنگ با جهان عرب بینجامد و گر نه هیچ فایده‌ای نخواهد داشت. سوال این است: آیا عربستان خارج از جهان عرب است؟!

خبر

القاعده یمن، امارات و اسرائیل را تهدید کرد!

در پی اعلام ورود اسرائیل به جزیره سقطری تحت حمایت امارات، گروه القاعده در شبه جزیره عرب بیانیه‌ای، اسرائیل و امارات را تهدید کرد که اگر به جزیره سقطری یمن بیایند، این گروه اقدام به عملیات انتحاری می‌کند. به گزارش‌های میدانی، گروه القاعده در شبه جزیره عرب بیانیه‌ای را در واکنش به گزارش‌های رسانه‌ای منتشر کرد که حکایت از اقدامات حمایتی امارات از اسرائیل برای ساخت پایگاه‌ها و مراکز نظامی و اطلاعاتی در جزیره سقطری یمن دارد. در این بیانیه، القاعده اسرائیل و امارات را به انجام حملات انتحاری در صورت ورود به جزیره سقطری یمن تهدید کرده است. در این بیانیه آمده است: به یهودیان و مزدوران اماراتی‌شان می‌گوییم اگر به سقطری بیایید هدف آتش ما خواهید بود و از عملیات انتحاری ما در امان نخواهید بود. در این بیانیه که توسط سایت siteintelgroup

اتحادیه اروپا خواستار گفت‌وگوی فراگیر در بلاروس شد

نماینده عالی اتحادیه اروپا در روابط خارجی خواستار گفت‌وگوی جامع میان دولت و معترضان حامی اپوزیسیون در بلاروس شده، آن‌ها در شرایطی که موج جدیدی از اعتراضات در روز یکشنبه به بازداشت تعداد زیادی از معترضان انجامید. به گزارش اسپوتنیک، معترضان مخالف دولت الکساندر لوکاشنکو، رئیس‌جمهوری بلاروس یکشنبه به خیابان‌های مینسک و دیگر شهرهای این کشور آمدند. حضور پررنگ نیروهای امنیتی هم مشاهده شد. به گفته وزارت کشور بلاروس، اعتراضات بدون مجوز به بازداشت صدها تن در سراسر این کشور منجر شدند. انتظار می‌رود آمار دقیق بازداشتی‌ها روز گذشته (دوشنبه) اعلام شود. در همین حال جوزپ بورل، نماینده عالی اتحادیه اروپا در روابط خارجی در پیامی توییتی نوشت: بار دیگر اعتراضات گسترده چشمگیر در مینسک و دیگر شهرها، عزم و اراده شهروندان بلاروسی برای دستیابی به آزادی، حقوق و دموکراسی خودشان را

بازداشتی‌های اعتراضات هنگ‌کنگ ۳۰۰ تن شدند

هم‌زمان با حمله پلیس ضدشورش به معترضان حامی دموکراسی که مخالف به تعویق افتادن انتخابات محلی بودند، نزدیک ۳۰۰ تن توسط پلیس این دولت شهر بازداشت شدند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، قرار بود یکشنبه روز انتخابات برای پارلمان تقریباً منتخب هنگ‌کنگ باشد؛ یکی از معدود مواردی که مردم هنگ‌کنگ می‌توانند رای دهند. اما کری لام، رئیس اجرایی هنگ‌کنگ به خاطر پاندمی کرونا این رای‌گیری را برای یک‌سال به تعویق انداخته اقدامی که باعث خشم و عصبانیت اپوزیسیون حامی دموکراسی هنگ‌کنگ شد که امیدوار بودند بتوانند احساسات ضد دولتی سویدرید صدها پلیس ضدشورش به منظور سرکوب درخواست‌های آنلاین برای برگزاری اعتراضات علیه به تعویق افتادن انتخابات، به منطقه کولون سرازیر و در آنجا مستقر شدند. هم‌زمان با اینکه این افسران پلیس چندین ایست‌بازرسی قرار داده و از مردم می‌خواستند تا متفرق شوند، کل عصر یکشنبه این افسران با مردم درگیری بودند.

لودریان: باید میان بخش‌های نظامی و سیاسی حزب الله تمایز قائل شد

وزیر خارجه فرانسه تأکید کرد که باید میان بخش نظامی حزب الله و بخش سیاسی آن که منتخب لبنانی‌هاست، تمایز قائل شد. ژان ایو لودریان، وزیر خارجه فرانسه در مصاحبه با رادیو اینترناشنال اظهار کرد: در برخورد با این مساله، مسائل مختلف سیاسی، طائفه‌ای و تاریخی وجود دارد. وی ادامه داد: لبنانی‌ها بیشتر بر سیاست دورنگه داشتن خود از درگیری‌ها در منطقه تأکید کرده بودند، اگر این رویکرد ادامه نداشته باشد و اصلاحات اجرایی نشود، این کشور در معرض خطر تبدیل شدن به یک میدان درگیری‌های بین‌المللی است و نه ما و نه لبنانی‌ها آرزوی وقوع این امر را نداریم. لودریان عنوان داشت که تأکید بر ایستادگی در کنار لبنان نتیجه روابط مستحکم میان دو کشور در تمامی سطوح فرهنگی، اجتماعی، فرانکوفونی، اقتصادی، امنیتی و همچنین در سطح روابط شخصی میان دو کشور است.

